

"אליהו הנביא" בכלא הסובייטי

סיפור לשבת

בהנף אחד ולתוכו פרצו בבהלה סוהרים, "מי הם המתמרדים העומדים בראש שביתת הרעב??", צעקו. אך שאלתם נותרה ללא מענה, "מי סירב לקבל את מנת המזון?" צעק ראש הסוהרים, והתחיל למנות את שמות האסירים שאינם אוכלים. שלחנו זה לזה מבטים מבוהלים, והסברנו כי אין אנו עורכים פעולות מחאה אלא הימים הם ימי פסח ולכן אנו נמנעים מלאכול חמץ ומיד אחרי פסח נמשיך לאכול כמו תמיד. הוא קרא בשמותינו והזהיר אותנו מפני התוצאות. כשהלכו עודדתי את חברי להתחזק בביטחון בהי' "שלוחי מצוה אינם ניזוקים בפרט כשהם עומדים בניסיון". אחרי שעה נכנס שוב ראש הסוהרים בליות אדם במדים: "עם החפצים", פקד על שלושתנו הובילו אותנו בנרגות ארוך ומפותל, דרך פרוזדורים שונים, לבסוף עמדנו בפני קצין סוהרים בכיר, במשך שתיים רצופות חקר אותנו ולבסוף גזר בקול תקיף: "שלושה ימים צינוק! בלי אוכל! רק מים חמים!", הובלנו דרך פרוזדורים אפוליים עד שהגענו לצינוק קטן עם אשנב זעיר צמוד לתקרה ובו ספה לאדם אחד, ניחמנו איש את רעהו כי טוב לסבול בעד אידיאל, במיוחד בעד מצוה של אי אכילת חמץ בפסח, חשנו בהנאה של קיום מצוה באהבה "בכל לבבך ובכל נפשך". קרוב לחצות נפתחה לפתע דלת התא, בפתח עמד קצין הסוהרים שחקר אותנו: "אוי לכם אם תעזו להתמרד פעם נוספת!" הכריז בכל תקיף שהדיו נקלטו באוזני הזקיף שבחוץ. קומתו הסתירה את האשנב שבדלת, היינו בטוחים שבעוד רגע קט ישלף את אקדחו ויירה בנו אך הוא שלשל את ידו מתחת למעילו והוציא בתנועה מהירה חבילה עטופה בעיתון ישן, שלח לנו קריצה ידידותית תוך כדי קריאה "מנוולים!", הולם בחוזקה בדלת שנפתחה מהר ויצא. נשארו המומים ומבוהלים, פחדנו לנגוע בחבילה, מי יודע איזו עלילה הוא מתכוון להעליף עלינו? אט, אט נרגענו, בידיים רועדות התחלנו לפתוח את החבילה ולהפתעתנו מצאנו בחבילה... 3 מצות! קטנות, עגולות, אפיית יד, כמעט נפלטו מאיתנו הצעקה: "אליהו הנביא!" התרגשות גדולה הסעירה אותנו בשעת אכילת המצה. משתהים היינו עוד יותר בשני הלילות הבאים. הדלת נפתחה מידי לילה בחצות והמעמד חזר על עצמו, שהוא מושיט לנו את החבילה הנכספת. בסיום שלושת ימי המאסר בצינוק הובאנו למשרדו הוא הטיח בנו גידופים ואחר ציוה להחזירנו לתאינו, האסירים הופתעו משובנו ושאלו אותנו שאלות אין ספור, מובן שלא גילינו מאומה מהמאורעות המיוחדים שפקדו אותנו. את היום האחרון של פסח "חגגנו" יחד, לא רק בצום משום שמלאי הסוכר אול אצל כולם אלא בראש ובראשונה בשיר ובדברי תחנונים: "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם". נתגבר גם על גלות סטאלין... עוד לא עלה בידי שום שונא ישראל לשבור את חרות הנפש של העם היהודי. הדרך לגאולה היא קשה אך שנגלה נחישות נזכה לגאולה השלימה של ביאת המשיח, בקרוב אמן! (סיפורו של חג- פסח)

עשיתי מאמצים להימלט מהגהינום של הנאצים, מהגטו. הגיעה לאוזני שמעיה כי אפשר להסתכן לחוסיה מהגבול הנאצי-סובייטי ומשם לעבור לרומניה שם מחכות אוניות להסיע יהודים לארץ ישראל, שני חלומות הכרוכים יחדיו!!! אך איך יוצאים מהגטו ומגיעים לגבול, הדרך כה ארוכה, חוצה עשרות ערים, עיירות וכפרים שבהם סכנת נפשות להיראות כשאות הקלון מוצמד לבגד. אבל בשעת סכנה כשמלאך המוות עומד לנגד העיניים פועל רק האינסטינקט, והרצון לחיות גובר וגם האמונה בהשגחה פרטית ובטחון בישועת ה'. כך חציתי את הגבול יחד עם אחים לצרה, פליטי הגטו, אך גם בצד הסובייטי לא ידעתי מנוחה, טלטלו אותי מבית כלא אחד למשנהו באשמה שאני "מרגל גרמני" כביכול. "מה עושה אסיר בכלא הסובייטי כדי לא לאכול חמץ בפסח? איך אפשר לצום כ"כ הרבה ימים אחרי כל ימי הרעב, הצרות והנגישות הקודמות שסבלנו מהגרמנים, הרי לא נותר מאיתנו מאומה זולת עור ועצמות! להחזיק מעמד בפסח בעזרת סוכר- זו היתה הדרך היחידה, אך מאין לוקחים סוכר? מנת הסוכר היתה זעירה ביותר, אך גם אותה לא ניתן היה לשמור. אולם הכלא היה מלא באסירים, ישבו בו 150 אסירים במקום התקן הנורמלי של 50, הצפיפות היתה גדולה, בנוסף לכך היו האסירים הסובייטים גנבים מועדים ופושעים פלילים שהטילו בכוח זרעם אימה ופחד ושדדו ללא רחם בתמיכת הסוהרים הסובייטים, למרות כל זאת קמו להם כ- 20 אסירים יהודים והחליטו לחגוג את חג הפסח כדת וסדן, ויהי מה! במשך שבועיים אגרנו מאחורי החולצות שלנו את מנות הסוכר הזעומות, אני הייתי אחד השומרים, לא נתתי תנומה לעיני בלילות בעוד חברי ישנו כדי שלא ניפול קרבן לגנבים. בערב פסח עשינו הסכם "ג'נטלמני" עם ראשי הגנבים בתא, סיכמנו ביננו כי במשך כל ימות הפסח הם יקבלו את כל מנות המזון שלנו בתנאי שנקבל מהם את מחצית מנות הסוכר שלהם והעיקר: שהם לא ילשינו עלינו לסוהרים כי אנו חוגגים את חג הפסח באמצעות צום, דבר זה נחשב מעשה אנטי מהפכני, שהאשמים בו צפויים לעונש חמור כולל מוות. ליל הסדר הראשון בכלא הסובייטי, מיד אחרי חלוקת ארוחת הערב הזעומה, התיישבנו כ- 20 יהודים על הרצפה בחצי גורן לחגוג את "הסדר", במקצת מים ממותקים השתמשנו ל"ארבע כוסות", בקצת סוכר השתמשנו להכנת מרור, שהתרוקנה הכוס הראשונה מילאנו אותה בדמעותינו והמשכנו בקריאת ההגדה ובסיפור מעשה יציאת מצרים, שרנו בשקט את המזמורים המסורתיים, כך היה גם למחרת, בליל הסדר השני. בסעיף אחד לא קיימו הגנבים את "מילת הכבוד" שלהם, את מנת האוכל שלנו קיבלו אך את מחצית הסוכר שלהם לא נתנו, אך את הבטחתם לא להלשין קיימו, כך היה מזוננו קמפוז סוכר בתוספת קצת מים. ביום הרביעי של פסח כשכל האסירים לגמו את מרק ארוחת הצהרים נפתחה לפתע הדלת

ראיתי מי שמנשק המצות אחר אפייתן האם יש לכן סמך. הוא אמר לי שביליל הסדר הוא מנשק אותן לפני אכילתן.

שאל את הרב

הרה"ג בן ציון מוצפי שליט"א

תשובה: בהחלט כן, כנזכר בפסח בציון כמו שמנשקים התפילין הציצים והמזוזה, וכן מנשקים את ספר התורה מבחוץ. ובהלכה מובא שמצווה להביא הילדים לנשק את ארון הקודש. וכן יש המנשקים דפנות הסוכה בכניסתם אליה וכן ארבעת המינים קודם הברכה עליהם. וראיתי מי שכתב שיש בכך סגולה שיחייה לשנה הבאה ויאכל מצה.

"רעך כמוך"

מתכוננים לימי ספירת העומר

הספר שנותן לנו את הכלים כיצד לנהוג בכבוד אחד לשני.
חובה בכל בית!

חייגו והזמינו: 03-9091313 | או דרך האתר: KARVENU.CO.IL

הלכות ערב פסח שחל בשבת

הראשל"צ הרה"ג יצחק יוסף שליט"א

- א.** ערב פסח שחל להיות בשבת, בודקים את החמץ ביום חמישי בערב, אור ליום ששי י"ג ניסן, ויש להזהר להצניע החמץ שנשאר ונועד לאכילה ביום ששי וביום שבת, בפניה מיוחדת, כדי שלא יתפזר אנה ואנה ויצטרך בדיקה נוספת אחריו.
- ב.** אף על פי שביום ששי שהוא יום י"ג בניסן מותר לאכול חמץ כל היום, מכל מקום טוב לבער החמץ בערב שבת בשעה חמישית, כמו בערבי פסחים של שאר שנים, כדי שלא יבואו לטעות בשנה הבאה לבער החמץ אחר חצות היום. וישאר מן החמץ מזון לשתי סעודות של שבת בלבד, לליל שבת, וליום שבת שחרית. ואין צריך לבטל החמץ שנית בשעת הביעור שבוים הששי, אלא יבטלנו ביום שבת בבוקר לפני זמן איסורו. ואין לבטל לשבת זו תבשילי חמץ הנדבקים בכלים כגון דייסא של קמח וכיוצא בזה, כדי שלא יצטרכו להדיח הכלים בשבת לאחר הסעודה, שהרי הדחה זו אינה לצורך השבת, ואסור להדיח כלים בשבת שלא לצורך השבת.
- ג.** מותר לעשות מלאכה ביום ששי כמו בשאר ערבי שבתות של כל ימות השנה, ואפילו מלאכה מקצועית, וכמבואר לעיל, ובלבד שישתדל להכין צורכי הפסח כראוי. וממנחה קטנה דינו ככל ערב שבת.
- ד.** ביום שבת ישכימו קום להתפלל שחרית עם "הנץ התמה". ולא יאריכו בתפלה בניגונים ובפיוטים. וכן ישתדלו לא להעלות עולים נוספים לספר תורה, אלא שבעה עולים לחובת היום בלבד, כדי להספיק לסיים סעודת שחרית לפני זמן איסורו של החמץ. וההפסדה של שבת הגדול, ברוב הקהלות: "וערבה לה" מנחת יהודה וירושלים", שמסיימת בפסוק: "הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול וההורא". והוא על פי מאמר חז"ל (ראש השנה יא.): "בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל". זאת במקום שהמנהג ברור להפטיר בהפסדה השבוע, שאז לא ישנו ממנהגם. [חזו"ע שם מהד' תשס"ג, עמוד רנז]
- ה.** יזהר מאד בסעודתו, שלא יתפזרו פירורי הלחם לכל עבר, ומיד לאחר הסעודה יצניע כל כלי החמץ במקום מיוחד, וינער המפה מפירורי החמץ שעליה אל תוך פח האשפה, ויצניע המפה עם כלי החמץ. ואם נשאר פרוסת שלמות מהלחם, יפררם עד שלא ישאר בכל אחת מהן אלא פחות מכזית, ואחר כך יזרקם לפח האשפה. וכל זה במטונף, אבל בלחם נקי לא יעשה כן. [ב"י סי' תמד]. ומותר לכבד רצפת הבית במטאטה לנקותה שלא ישאר אפילו משהו של חמץ. וירחץ ידיו היטב, וכן ישתוף פיו במים היטב שלא ישאר בפיו פירורי חמץ ואפילו משהו. וטוב לנקות החמץ שבין שיניו בקיסם או בסיכה, ובזהיר ות כדי שלא יחבל ויוציא דם. ושינים תותבות יש לנקותם היטב ולשטפם ולהדיחם במים חמים של כלי שני, ודיו, ואינם צריכים הגעלה כלל. ולאחר הסעודה יבטל החמץ, ויאמר: "כל חמירא דאיכא ברשותי, דחזיתיה ודלא חזיתיה, דביערתיה ודלא ביערתיה, ליבטיל ולהוי כעפרא דארעא".
- ו.** אסור חז"ל לאכול מצה בערב פסח, כדי שיהיה היכר לאכילתה בליל פסח, שהיא לשם מצוה. אולם אין איסור אכילת מצה בערב פסח נהוג אלא מהבוקר של יום ארבעה עשר, אבל בליל י"ד בניסן מותר לאכול מצה. וכן מותר לאכול בערב פסח מצה עשירה שנעשית בקמח כשר עם יין וסוכר, שהואיל ואין יוצאים בה ידי חובת

אכילת מצה בליל פסח, שהרי נאמר לחם עוני, לפיכך מותר לאכול ממנה ביום ארבעה עשר.

ז. כדי שלא יצטרך להשאיר חמץ בביתו בשבת, ויבוא לידי חשש מכשול ותקלה מפירורי החמץ הנשארים מהסעודה, (ובפרט כשנמצאים ילדים קטנים בבית וקיים חשש שיפזרו את החמץ אנה ואנה), וכן שלא יצטרך להניח את כלי החמץ שנשאר מסעודות השבת, שאין אפשרות לנקותם בשבת להדיחם כראוי שאין שבת מכין לחול, וישאר בבית כאבן שאין לה הפכים, עד מוצאי יום טוב של פסח, לפיכך ישנה עצה טובה ונכונה לנהוג לבער החמץ מכל וכל בערב שבת, לבטל השאר לו שריד כלל ועיקר, ולהצניע במקום מיוחד את כל כלי החמץ לאחר הדחתם ושטיפתם בערב שבת כראוי, ולהשתמש בשבת אך ורק בכלים הכשרים והמיוחדים לפסח, ובתבשילים ומאכלים הכשרים לפסח, ויקיים מצות סעודות שבת, במצה מבושלת בתוך מרק של בשר או של עוף, באופן שכזה: שלאחר שנתבשל התבשיל יורידנו מעל האש, ובעוד התבשיל שבסיר חם שהיד סולדת בו, יתן בזה אחר זה בתוך התבשיל כמה ריקקי מצות כדי צרכו, באופן שהמצה ספגה היטב טעם התבשיל, ואז יוכל לקיים בה מצות שלש סעודות. וטוב שלא יוציא את ריקקי המצות מתוך הסיר אלא עד שיצטנן התבשיל, ויוכל להוציא המצה בשלמותה, שלא תתפורר בתוך המרק, שיהיה אפשר לבצוע אותה בשבת ולברך עליה כשהיא שלימה [לחם משנה] המוציא וברכת המזון, כיון שנשאר עליה צורת פת, ובאופן שיש בה כזית. וכן הוא הדין שיוכל לטגנה בשמן, ויהיה אפשר לקיים בה סעודות שבת. ואם ירצה יוכל בליל שבת לסעוד אף על מצה רגילה, הואיל ובליל י"ד אין איסור כלל באכילת מצה, וכאמור לעיל, וביום שבת יקיים סעודת שחרית וכן סעודה שלישית במצה מבושלת או מטונגת. [חזון עובדיה פסח מהד' תשס"ג, עמוד רסב]

ח. הנהוג כפי העצה הנזכרת, יש לו לבטל החמץ בשעת ביעור בערב שבת. ואם לא ביטל את החמץ בערב שבת, יבטל ביום שבת בשעת ביעורו.

ט. סעודה שלישית שזמנה אחר המנחה אי אפשר לעשותה בחמץ, מפני שכבר הגיע זמן איסורו, ואי אפשר לעשותה במצה (רגילה) מפני שאסור לאכול מצה בערב פסח, לפיכך יש לעשות סעודה שלישית במצה עשירה, ויסעוד קודם שעה עשירית, (דהיינו שלש שעות קודם צאת הכוכבים בשעות זמניות) כדי שיוכל לאכול בלילה את המצה לתיאבון. ולכתחלה יאכל יותר מכביצה ממצה עשירה ויברך עליה בורא מיני מזונות ולבסוף ברכה אחת מעין שלש. ולא יברך עליה ברכת המזון, שספק ברכות להקל. ויותר טוב לעשותה במצה מבושלת או מטונגת, שהרי אין יוצאים בה ידי חובת מצה בלילה, ומכיון שיש עליה צורת פת יברך עליה בתחלה "המוציא לחם מן הארץ" (כשיש בה כזית, עיין סימן קסח סעיף י, ובאחרונים). ולבסוף יברך ברכת המזון. ויש להקדים סעודה זו לפני סוף שעה תשיעית [בשעות זמניות] מהיום, כדי שיוכל לאכול את המצה בלילה לתאבון. ואם נתאחר לעשות סעודה שלישית, יוכל לעשותה אפילו לאחר מכן, ובלבד שיאכל פחות מכביצה פת, [קרוב לחמשים גרם]. ואם רוצה לקיים מצות סעודה שלישית במצה עשירה, יברך עליה מזונות ועל המחיה. ומי שאין לו מצה מבושלת או מצה עשירה, יקיים סעודה שלישית בבשר או דגים, או לכל הפחות בפירות.

י. בשבת, מותר לכבד את רצפת הבית במטאטה לנקותה שלא ישאר אפילו משהו של חמץ, לדין [הספרדים] ההולכים בעקבות הוראות מן השלחן ערוך.

יא. אין שוטפין את הקרקע במים בשבת, אפילו בקרקע מרופפת. ומכל מקום כשיש לכלוך על הרצפה, מותר לשפוך על מקום הלכלוך מעט מים מכלי, ולנגב המים במגב [מקל-גומי].

פדיון נפש מיוחד ביום ערב שביעי של פסח

המסוגל לכל הישועות ובמיוחד לזיווג הגון

למסירת שמות חייגו:

03-9091313

ושרפת בחגך!

הטור המאזין

שלי. "בסדר, אדון", ניסיתי, "תן לי חצי שעה. אולי יש אנשים שרוצים לשרוף חמץ". "תקשיב טוב, דוסצ'יק. בבנין שלנו לא תהיה כפייה דתית! הבנת? אף אחד לא ישתף איתך פעולה". הזקן הרגזן אירגן את כל דיירי הבנין, ופתאום אני רואה אותם אוספים את כל החמץ מהבתים שלהם, יורדים למטה, וזורקים אותו לפח הגדול של הבנין, מול העיניים הנדהמות שלי. "חבר'ה, אתם מחמיצים את המטרה", התחננתי בייאוש.

ישבתי ובכיתי לה', עד שכבתה האש במריצה שלי. "סיימתי את תפקידי", אמרתי בבכי. "לא הצלחתי לזכות את הרבים במצוות שריפת חמץ".

הלכתי עם המריצה לכיוון הפח הגדול של הבנין כדי לרוקן את כל האפר שנשאר מהשריפה. שפכתי הכל והלכתי הביתה מבוש. נשכבתי על הספה ונרדמתי.

התעוררתי לקול סירנות חזקות והמולה. הסתכלתי

מהחלון וראיתי רק עשן והתקהלות גדולה של אנשים.

לפתע נשמעו דפיקות חזקות על הדלת. הלכתי בבהלה לפתוח, ואני רואה בערך את כל השכנים מצטופפים ליד הדלת שלי ובראשם הזקן ה"נחמד". "כן, שכניי היקרים, במה אני יכול לעזור?". "לעזור?!", צרח הזקן בעצבים, "שרפת את כל הפח עם השריפת חמץ שלך! אתה תשלם על כל הנזק שגרמתי!". הסתכלתי על הזקן הרגזן, הסתכלתי על השכנים... וחיוך גדול נמרח על פניי. ברוך ה'!

"רבותי", אמרתי בשלווה, "אתם לא צריכים לכעוס.

זכיתם לעשות היום מצווה גדולה מאוד!

מצוות שריפת חמץ".

בתור ילד הרחוק ממצוות תמיד חיכיתי לפסח. זה לא היה בגלל ליל הסדר ולא בגלל המצות. זה היה החופש; החופש השני בגודלו אחרי החופש הגדול. סוף סוף הגיע פסח ואיתו החופש, לאחר חורף ארוך נטול חופשים. שמחתי שנוכל לצאת לבלות ולעשות כיף. אז הלכתי עם המשפחה שלי לאכול פיצה וחשכו עיניי. אין פיצה. הפיצרייה סגורה. "סגור בגלל פסח", היה כתוב שם.

"טוב, לא משנה", אמרתי להורים שלי. "בואו נלך לאכול פלאפל". הגענו לפלאפל – וגם הוא היה סגור. התחלתי להתעצבן. למה נותנים חופש כזה גדול בפסח, אם אי אפשר ליהנות? זה כמו לתת לילד סוכרייה מפלסטיק; הוא לא יכול לעשות כלום. בסוף התפשרנו על המבורגר בלחמנייה מקמח מצה. איזה מין חופש זה? ממש לא שימושי. "הדתיים האלה, עם הכפייה הדתית שלהם", נהגנו להאשים.

עברו השנים, וגם עברנו צד – לצד של ה"אשמים".

ברוך ה', הבנו את המשמעות של חג הפסח. חג החירות הוא חופש אמיתי; חופש שבו אנו משתחררים מהעבדות שלנו, מהשעבוד לתאוות.

אז לקראת פסח החלטתי לעשות תיקון לכל חטאי העבר: להציב בבנין המגורים שלי פינה לשריפת חמץ, לטובת כל הדיירים.

לקחתי מריצה והתחלתי לשרוף חמץ. קיווייתי שהכל ילך חלק ושאני אצליח לזכות את הרבים. כנראה שנוכחותי שם לא הייתה כל כך רצויה. נוצרה התלהטות גדולה – ולאשל האש. "הלו, תעיף את המריצה שלך מפה, או שאני קורא למשטרה!", צעק לי זקן אחד. הוא החל לארגן שלטים נגד הרעיון

הזרוע סגולה בדוקה לזיווג

מחכימים ברמה

בספר עצה ותושיה (עמ' רכ"ג) כתב וז"ל, קבלה מפי רבי אליהו לופיאן כי משפחה המעוניינת שאחד מבניה יתארס במהרה, אחד מבני המשפחה יניח בחוה"מ פסח את הזרוע שהיה מונח על השולחן לליל הסדר בתוך הכיס הימני של החליפה של הבחור הרווק ללא ידיעתו וכאשר הרווק ילבש את חליפתו ויגלה את הזרוע בכיסו מובטח לו שעד חג הפסח הבא הוא יהיה מאורס עכ"ל, וכן שמעתי מפי ידידי הרה"ג ר' ברוך סימן טוב שליט"א ראש כולל נתיב בנימין שסגולה זו מפורסמת בשם הגר"א לופיאן זצ"ל.

זקוקים לישועה? זיווג? רפואה? פרנסה? עכשיו יש לכם את ההזדמנות! תיקון פדיון הנפש המסוגל לכל הישועות הנערך על ידי מו"ר הרה"ג רפאל זר שליט"א

לקבל טיפול רפואי לכל החיים. צלצלנו ועשינו פדיון נפש אצל הרב רפאל זר וברוך השם כעת יש שיפור ניכר במצבה תודה רבה!

סיפורי ישועות

אישתי סבלה מדלקת חריפה בבלוטת התריס, והיא סבלה מאוד מחום וכאבים ותסמינים נוספים וחששנו מאוד ששזה יסתבך והיא תצטרך